

การตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนเขตเทศบาล
เมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร*
The Mayoral Election Decision of People in Mukdahan Municipality

กำพล ศรีมณีพันธ์ และเวชสุวรรณ อาจวิชัย
Kampon Srimaneepan and Wedsuwan Ardwichai
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย, ประเทศไทย
Mahamakut Buddhist University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: kampon2504@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนเขตเทศบาลเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร 2) เปรียบเทียบการตัดสินใจเลือกตั้งของประชาชน จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ และ 3) ศึกษาข้อเสนอแนะในการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรี การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองมุกดาหาร จำนวน 394 คน ใช้แบบสอบถามที่มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา 0.67-1.00 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.96 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ได้แก่ คุณสมบัติของผู้สมัคร นโยบาย บุคคลที่มีอิทธิพล พรรคการเมือง และการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ พบว่าไม่แตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งควรให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัครที่มีความรู้ความสามารถ คุณวุฒิทางการศึกษาที่เหมาะสม และมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการพัฒนาท้องถิ่น รวมทั้งควร

พิจารณาพรรคการเมืองที่ไม่เกี่ยวข้องกับการซื้อสิทธิขายเสียงมากกว่าที่เป็นอยู่

คำสำคัญ: การตัดสินใจเลือกตั้ง; นายกเทศมนตรี; ประชาชน; เทศบาลเมืองมุกดาหาร

Abstract

This research aimed to: 1) study the decision-making of citizens in electing the mayor of Mukdahan Municipality, 2) compare election decision-making classified by gender, age, education, and occupation, and 3) explore suggestions for improving election decision-making. This was a quantitative study, with a sample group of 394 eligible voters in Mukdahan Municipality. The research instrument was a questionnaire with content validity ranging from 0.67 to 1.00 and an overall reliability coefficient of 0.96. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way ANOVA, and content analysis.

The research results revealed that:

1. The overall decision-making in electing the mayor was at a high level. Considering each aspect, the priority order was: candidate qualifications, policies, influential persons, political party affiliation, and election campaigning.
2. Comparisons of opinions on election decision-making classified by gender, age, education, and occupation showed no significant differences, which did not support the research hypotheses.
3. Suggestions indicated that eligible voters should prioritize candidates with knowledge, competence, and appropriate educational qualifications, as well as those with strong commitment to local development. Moreover, voters should place greater emphasis on political parties that refrain from vote-buying practices.

Keywords: Electoral Decision-Making; Mayor; Citizens; Mukdahan Municipality

1. บทนำ

การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นรากฐานหนึ่งของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะการปกครองท้องถิ่นจะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชนให้ประชาชนรู้สึกว่าเขามีความเกี่ยวพัน มีส่วนได้ส่วนเสียในการปกครอง การบริหารท้องถิ่น เกิดความรับผิดชอบและห่วงแหนต่อ

ประโยชน์อันพึงมีต่อท้องถิ่นที่ตนอยู่อาศัย การปกครองส่วนท้องถิ่นแบ่งออกเป็นสองด้าน คือ ด้านการเมือง การปกครอง และการบริหาร (วุฒิสาร ตันไชย, 2544, หน้า 13-16) และการปกครองส่วนท้องถิ่น ยังเป็นการกระจายอำนาจการปกครองให้คนในท้องถิ่นมีอิสระในการปกครองตนเอง ปัจจุบัน รูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่น มี 2 รูปแบบ คือ รูปแบบทั่วไป ได้แก่ (1) องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) คือ สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (2) เทศบาล มีโครงสร้างบริหาร คือ สภาเทศบาล และนายกเทศมนตรี (3) องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) มีโครงสร้างบริหาร คือ สภาองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และรูปแบบพิเศษ ได้แก่ (1) กรุงเทพมหานคร มีโครงสร้างบริหาร คือ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สภากรุงเทพมหานคร และสภาเขต (2) เมืองพัทยา มีโครงสร้างบริหาร คือ สภาเมืองพัทยา มีการกระจายอำนาจสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น และเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองตนเองให้มากที่สุด (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, 2545)

ปัจจุบันการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ เพราะการเลือกตั้งมีความสำคัญต่อการบริหาร การพัฒนา การให้บริการ และเป็นประโยชน์ต่อส่วนร่วม (วิฑูรย์ ตันศิริคงคล, 2542, หน้า 11) จะเห็นได้ว่า การเลือกตั้งตัวแทนเข้าไปทำหน้าที่แทนตน เป็นการแสดงออกทางด้านสิทธิเสรีภาพ การแสดงความคิดเห็นของประชาชนเพื่อต้องการตัวแทนเข้าบริหารงานให้การพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ การเลือกตั้งเทศมนตรียังเป็นกลไก ในการใช้อำนาจอธิปไตย การไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้แทนแต่ละครั้งประชาชนจะต้องตัดสินใจ โดยคำนึงถึงหลายด้าน เช่น ด้านคุณสมบัติของตัวผู้สมัคร ด้านนโยบายของผู้สมัคร ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ด้านพรรคการเมืองที่สังกัด และด้านบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเลือกตั้ง (ฐิติรัตน์ แยมานวล, 2550, หน้า 58) ทั้งนี้เพื่อให้ตัวแทน เข้าไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตน ด้วยความชอบธรรม ถูกต้อง เป็นประโยชน์ และคิดว่าผู้เป็นตัวแทนจะต้องเข้าไปดำรงตำแหน่งเพื่อมารับผิดชอบต่อประชาชนได้ ดังนั้น ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จึงจำเป็นต้องกำหนดอนาคตทางการเมืองของตน ในการเข้าไปเลือกตั้งตัวแทนในแต่ละครั้ง ด้วยการตัดสินใจอย่างถูกต้อง เพราะการตัดสินใจในการเลือกตั้งในแต่ละครั้ง อาจส่งผลกระทบต่อการพัฒนาทางการเมือง การตัดสินใจในเลือกตั้งตัวแทน จึงเป็นเรื่องสำคัญต่อการพัฒนา และการบริหาร ซึ่งประชาชนจะต้องตัดสินใจให้ดี (ชูชัย เทพสาร, 2546, หน้า 16)

เทศบาลเมืองมุกดาหาร อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร ได้ยกฐานะเป็นเทศบาลเมือง เมื่อวันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2526 ที่ผ่านมานับตั้งแต่ พ.ศ. 2546-พ.ศ. 2556 และได้มีการเลือกตั้งกันมาหลายสมัย ปัจจุบัน ประชาชนผู้มีสิทธิในการเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองมุกดาหาร อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร จำนวน 24,239 คน (สำนักทะเบียนเทศบาลเมืองมุกดาหาร, 2567) และในการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นครั้งล่าสุด มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี ขึ้นในวันอาทิตย์ที่ 28 มีนาคม 2564 ถือได้ว่า ประชาชนได้ให้ความสำคัญของการเลือกตั้ง

ท้องถิ่นเป็นอย่างมาก และผลการเลือกตั้ง ซึ่งทางคณะกรรมการการเลือกตั้ง ในเขตเทศบาลเมืองมุกดาหาร ได้ประกาศผลผู้ที่ชนะการเลือกตั้ง ผู้ที่ได้ผลชนะอันดับหนึ่งได้คะแนน 8,891 เสียง รองลงมา ได้คะแนน 4,203 คะแนน และอันดับสาม ได้คะแนน 1,859 คะแนน (คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเทศบาลเมืองมุกดาหาร, 2564, หน้า 3) จะเห็นได้ว่า ผู้ที่ได้ผลชนะการเลือกตั้งอันดับหนึ่ง มีคะแนนทิ้งห่างคู่แข่งเป็นอย่างมาก ผลคะแนนจากการเลือกตั้งที่ทิ้งห่างกันขนาดนี้ ซึ่งทำให้เห็นถึง ผู้มีสิทธิเลือกตั้งอาจตัดสินใจมาจากเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น ในคุณสมบัติของผู้สมัคร นโยบาย การรณรงค์หาเสียง การอยู่ในกลุ่มพรรคการเมืองที่นิยม หรืออาจมาจากการมีอิทธิพลของผู้สมัคร แต่ก็ไม่สามารถทราบได้ว่ามาจากเรื่องใดที่ทำให้ผลคะแนนที่ออกมามากกว่าผู้สมัครคนอื่นๆ อย่างมากมาย

เหตุผลดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่อง การตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนเขตเทศบาลเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร เพื่อนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศ และเป็นแนวทางในการส่งเสริม และการพัฒนาการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมุกดาหาร ให้มีประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้นต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนเขตเทศบาลเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร
2. เพื่อเปรียบเทียบการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนเขตเทศบาลเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนเขตเทศบาลเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองมุกดาหาร อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร รวมทั้งสิ้น จำนวน 24,239 คน (สำนักทะเบียนเทศบาลเมืองมุกดาหาร, 2567) ได้กลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1973) ได้จำนวน 394 คน (กัลยา วาณิชบัญชา, 2548, หน้า 19)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนเขตเทศบาลเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร จำนวน 394 ชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายปิด (Close-ended Questionnaire) และแบบเลือกตอบ (Check List) เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยให้ผู้ตอบเลือกระดับ การตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนเขตเทศบาลเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร จำนวน 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุดในข้อคำถาม จำนวน 38 ข้อ แบ่งออกเป็นห้าด้าน แต่ละด้านมีจำนวนข้อคำถาม และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-ended Questionnaire) สอบถามข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเขตเทศบาลเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้ 1) ผู้วิจัยได้นำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย จากศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ดถึงนายกเทศมนตรีเขตเทศบาลเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร เพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการแจกแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจนครบกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ จำนวน 394 คน 2) ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม จำนวน 394 ชุด ไปแจกให้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยโดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลในเชิงปริมาณเป็นหลัก เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐาน และการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนเขตเทศบาลเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร จำนวน 394 คน ด้วยวิธีการตอบแบบสอบถาม พร้อมทั้งสังเกตคำตอบสภาพทั่วไปประกอบการพิจารณา และตรวจให้คะแนนแบบสอบถามแต่ละข้อ โดยกำหนดค่าน้ำหนัก หรือคะแนนออกเป็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likers) (สรชัย พิศาลบุตร, 2549, หน้า 43)

การวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1) นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ทุกฉบับ 2) นำแบบสอบถามตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ที่มีความสมบูรณ์ของการตอบแล้วลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding Form) 3) นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้ ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยแจกแจงความถี่ และคำนวณค่าร้อยละ ตอนที่ 2 วิเคราะห์เกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนเขตเทศบาลเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านคุณสมบัติผู้สมัคร ด้านนโยบาย ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ด้านพรรคการเมืองที่สังกัด และด้านบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเลือกตั้ง โดยวิเคราะห์การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทั้งในโดยรวม รายด้าน และรายข้อ แล้วแปลตามเกณฑ์การวิเคราะห์ (สรชัย พิศาลบุตร, 2549, หน้า 43) ตอนที่ 3 วิเคราะห์การเปรียบเทียบการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีเขตเทศบาลเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ของประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ต่างกัน โดยวิธีวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่า t-test เพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่าง 2 กลุ่ม และค่าความแปรปรวนทางเดียว One-way-ANOVA: F-test) ทดสอบความแตกต่างระหว่าง 3 กลุ่มขึ้นไป และตอนที่ 4 เป็นคำถามแบบปลายเปิด(Open-ended

Questions) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนเขตเทศบาลเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร โดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยใช้การแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

4. สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนเขตเทศบาลเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 52.54 มีอายุ 58 ปีขึ้นไป จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 27.16 มีระดับประถมศึกษา จำนวน 164 คน คิดเป็นร้อยละ 41.62 และมีอาชีพเกษตรกร จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 39.34

2. ผลการวิเคราะห์การตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนเขตเทศบาลเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร พบว่า ระดับการตัดสินใจเลือกตั้ง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร ด้านนโยบาย ด้านบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเลือกตั้ง ด้านพรรคการเมืองที่สังกัด และด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

3. ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า การตัดสินใจเลือกตั้งของประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพแตกต่างกัน ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งในภาพรวมและรายด้านซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 1 แสดงระดับการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนเขตเทศบาลเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามเพศ

การตัดสินใจเลือกตั้ง นายกเทศมนตรี	เพศชาย (n = 153)			เพศหญิง (n = 172)			t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. ด้านคุณสมบัติผู้สมัคร	3.83	0.53	มาก	3.81	0.38	มาก	0.87	.33
2. ด้านนโยบาย	3.80	0.36	มาก	3.79	0.41	มาก	0.19	.25
3. ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง	3.50	0.43	ปานกลาง	3.48	0.43	ปานกลาง	0.45	.93
4. ด้านพรรคการเมืองที่สังกัด	3.78	0.36	มาก	3.77	0.40	มาก	0.46	.17

การตัดสินใจเลือกตั้ง นายกเทศมนตรี	เพศชาย (n = 153)			เพศหญิง (n = 172)			t	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
5. ด้านบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการ เลือกตั้ง	3.60	0.41	มาก	3.57	0.42	มาก	0.67	.77
รวมเฉลี่ย	3.70	0.42	มาก	3.68	0.41	มาก	0.54	.23

ตารางที่ 2 แสดงระดับการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนเขตเทศบาลเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามอายุ

การตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรี	อายุ							
	18-35 ปี (n = 35)		36-46 ปี (n = 40)		47-57 ปี (n = 26)		58 ปีขึ้นไป (n = 17)	
1. ด้านคุณสมบัติผู้สมัคร	3.85	0.40	3.79	0.34	3.84	0.35	3.78	0.36
2. ด้านนโยบาย	3.82	0.41	3.81	0.39	3.80	0.35	3.76	0.40
3. ด้านการรณรงค์หาเสียง เลือกตั้ง	3.47	0.46	3.49	0.44	3.58	0.43	3.41	0.39
4. ด้านพรรคการเมืองที่สังกัด	3.81	0.41	3.73	0.38	3.80	0.37	3.75	0.35
5. ด้านบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเลือกตั้ง	3.57	0.42	3.56	0.39	3.66	0.40	3.52	0.42
รวมเฉลี่ย	3.71	0.34	3.69	0.33	3.74	0.32	3.65	0.33

ตารางที่ 3 แสดงระดับการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนเขตเทศบาลเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

การตัดสินใจเลือกตั้งนายก เทศมนตรี	ระดับการศึกษา					
	ประถมศึกษา (n = 130)		มัธยมศึกษา/ เทียบเท่า (n = 125)		อนุปริญญา/ เทียบเท่าขึ้นไป (n = 70)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านคุณสมบัติผู้สมัคร	3.79	0.37	3.83	0.37	3.85	0.36

การตัดสินใจเลือกตั้ง นายกเทศมนตรี	ระดับการศึกษา					
	ประถมศึกษา (n = 130)		มัธยมศึกษา/ เทียบเท่า (n = 125)		อนุปริญญา/ เทียบเท่าขึ้นไป (n = 70)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
2. ด้านนโยบาย	3.76	0.37	3.80	0.39	3.84	0.42
3. ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง	3.52	0.42	3.49	0.43	3.44	0.45
4. ด้านพรรคการเมืองที่สังกัด	3.77	0.37	3.78	0.39	3.75	0.40
5. ด้านบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเลือกตั้ง	3.58	0.42	3.59	0.41	3.56	0.40
รวมเฉลี่ย	3.69	0.34	3.71	0.32	3.70	0.33

ตารางที่ 4 แสดงระดับการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนเขตเทศบาลเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามอาชีพ

การตัดสินใจเลือกตั้ง นายกเทศมนตรี	อาชีพ							
	เกษตรกร (n = 140)		รับจ้าง/ลูกจ้าง (n = 122)		ค้าขาย/อาชีพ ส่วนตัว (n = 63)		ข้าราชการ/ พนักงานของรัฐ (n = 63)	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านคุณสมบัติผู้สมัคร	3.85	0.33	3.79	0.37	3.81	0.39	3.78	0.40
2. ด้านนโยบาย	3.84	0.37	3.77	0.36	3.76	0.48	3.79	0.37
3. ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง	3.55	0.42	3.41	0.43	3.45	0.45	3.50	0.44
4. ด้านพรรคการเมืองที่สังกัด	3.82	0.35	3.71	0.39	3.76	0.41	3.75	0.39
5. ด้านบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเลือกตั้ง	3.66	0.39	3.51	0.40	3.49	0.42	3.57	0.43
รวมเฉลี่ย	3.74	0.37	3.64	0.39	3.65	0.43	3.68	0.41

จากข้อมูลในตาราง พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร รองลงมาคือ ด้านนโยบาย ในขณะที่ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด แต่อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน สะท้อนให้เห็นว่า ประชาชนให้ความสำคัญกับตัวบุคคลและนโยบายมากกว่ารูปแบบการประชาสัมพันธ์ของผู้สมัคร

4. ข้อเสนอแนะจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง คือ ควรให้ความสำคัญกับการเลือกผู้สมัครที่มีความรู้ ความสามารถ การศึกษาตรงตามมาตรฐาน มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาท้องถิ่น และควรหลีกเลี่ยงผู้สมัครที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการซื้อสิทธิขายเสียง

5. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่าการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนเขตเทศบาลเมืองมุกดาหาร อยู่ในระดับมาก สะท้อนถึงความตื่นตัวและความตระหนักรู้ทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่ การให้ความสำคัญกับคุณสมบัติของผู้สมัครเป็นปัจจัยอันดับแรก สะท้อนถึงความคาดหวังของประชาชนที่ต้องการผู้นำที่มีความรู้ ความสามารถ และได้รับการยอมรับในชุมชน นอกจากนี้ ด้านนโยบายก็มีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจของประชาชน สะท้อนว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ความสำคัญกับการพัฒนาในระดับท้องถิ่น ส่วนการรณรงค์โฆษณาหาเสียงเลือกตั้งมีอิทธิพลน้อยที่สุด อาจเนื่องจากประชาชนตระหนักถึงเจตนาทางการเมืองมากกว่ารูปแบบในการสื่อสารหรือโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งผลการวิจัยยังพบว่า ลักษณะประชากร เช่น เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพไม่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งอาจสะท้อนถึงแนวโน้มของการใช้เหตุผลและข้อมูลในการตัดสินใจ มากกว่าการพึ่งพาปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติกร กอบเงิน (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การตัดสินใจลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเลือกตั้งทั่วไปปี พ.ศ. 2566 กรณีศึกษา ประชากรในพื้นที่อำเภอเมืองแพร่ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยสุภี นະที (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การตัดสินใจในการเลือกตั้งของประชาชนแขวงบ้านพานถม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยปิยะรัตน์ สนแจ้ง (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2562 ของประชาชน เขตบางคอแหลม กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของปวีณา คมโน (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหันตะเภา อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากเช่นกัน

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สมัครที่เหมาะสม และบทบาทของการรณรงค์หาเสียงอย่างสร้างสรรค์ เพื่อยกระดับการตัดสินใจของประชาชนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 ควรจัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านการเมืองท้องถิ่นแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างมีวิจารณญาณ และลดปัจจัยแทรกแซง เช่น การซื้อสิทธิขายเสียง

1.3 ควรสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตรวจสอบและประเมินผลการทำงานของผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและธรรมาภิบาล

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

2.1 ควรศึกษาปัจจัยทางจิตวิทยาและสังคมวัฒนธรรมที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น เพื่อให้เข้าใจพฤติกรรมผู้มีสิทธิเลือกตั้งอย่างลึกซึ้ง

2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองอื่นๆ เพื่อหาแนวโน้มที่อาจเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายสาธารณะ

2.3 ควรควมมีการวิจัยเชิงคุณภาพเพิ่มเติม เพื่อเข้าใจแรงจูงใจ ความคาดหวัง และการรับรู้ของประชาชนที่มีต่อผู้สมัครและระบบการเลือกตั้ง

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

จากการวิจัยการตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชนเขตเทศบาลเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ทำให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมื่อเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ประกอบด้วยปัจจัยสำคัญ เช่น นโยบายของผู้สมัคร การอภิปรายสาธารณะ ประสิทธิภาพของการทำงาน ความต้องการของชุมชน ผลงานที่ผ่านมา และลำดับความสำคัญของประชาชน เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจเลือกตั้งนายกเทศมนตรีของประชาชน ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. (2545). *คู่มือประชาชน: การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล*. กรุงเทพฯ: อาสารักษาดินแดน.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2548). *สถิติสำหรับงานวิจัย*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิตติกร กอบเงิน และวัลลภ พิริยวรรณะ. (2566). การตัดสินใจลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเลือกตั้งทั่วไปปี พ.ศ. 2566 กรณีศึกษา ประชากรในพื้นที่อำเภอเมืองแพร่. *มจร การพัฒนาสังคม*, 8(3), 152-161. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/JMSD/article/view/266645>
- คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเทศบาลเมืองมุกดาหาร. (2564). *จำนวนประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองมุกดาหาร*. มุกดาหาร: เทศบาลเมืองมุกดาหาร.
- ชูชัย เทพสาร. (2546). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับกระบวนการตัดสินใจเลือกบริษัทรักษาความปลอดภัย: กรณีศึกษาผู้ประกอบการซื้อ-ขายแลกเปลี่ยนรถยนต์ในกรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- ฐิติรัตน์ แยมนวล. (2550). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตาม
ทรรศนะของประชาชน: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมืองสุพรรณบุรี*. (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสน
ศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปวีณา คมโน. (2565). *การตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหันตะเภา
อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. (การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต).
พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ปิยะรัตน์ สนแจ้ง. (2561). *ปัจจัยที่มีต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร: ศึกษากรณีประชาชน
กรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2562*. (วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: วิทยาลัยสื่อสาร
การเมือง มหาวิทยาลัยเกริก.
- วิฑูรย์ ต้นศิริมงคล. (2542). *กระบวนการตัดสินใจที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในโลก*. กรุงเทพฯ: กราฟฟิค
แอนด์ ปริ้นติ้ง.
- สำนักทะเบียนเทศบาลเมืองมุกดาหาร. (2567). *ข้อมูลผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองมุกดาหาร*.
มุกดาหาร: เทศบาลเมืองมุกดาหาร.
- สุภี นະที. (2564). *การตัดสินใจเลือกตั้งของประชาชนแขวงบ้านพานถม เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร*.
(วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- สุรัชย์ พิศาลบุตร. (2549). *การสร้างและประมวลผลจากแบบสอบถาม*. กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒน์.
- Taro, Y. (1973). *Statistics: An introductory analysis*. (3rd ed.). New York: Harper and Row
Publishers.